

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เป็นร่างการเงิน

ไม่เป็นร่างการเงิน

1. ข้อมูลประกอบการพิจารณา

เนื่องจากปัจจุบันปัญหาความมั่นคงของประเทศมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ถือเป็นกลไกสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในทุกตำบล หมู่บ้าน เช่น การปราบปรามยาเสพติด ปัญหาคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาภัยพิบัติและโรคระบาดร้ายแรง ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวในพื้นที่ตำบล หมู่บ้านอันถือเป็นราชการส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะแตกต่างจากการบริหารสาธารณะที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยบริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น การทำหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในทุกพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน จึงเป็นคนละส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังเสริมสร้างความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยเทศบาลบางส่วนยังส่งผลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน ไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ในทุกตำบล หมู่บ้าน

โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้ท้องถิ่นใดที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว เมื่อพ้นกำหนด 1 ปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะ

1. ห้ามแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น
2. ให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน พ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น

นอกจากนี้ยังกำหนดให้ในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนในกรณีที่เป็นกรเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้นเมื่อพ้นกำหนด 1 ปีนับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป

ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จึงได้กำหนดให้เฉพาะเทศบาลเมืองที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลนครและกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลนครเท่านั้น ไม่ต้องมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในเทศบาลนคร อีกทั้งให้มีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย

ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ในเขตเทศบาลตำบลที่ถูกยกเลิกตำแหน่งดังกล่าว และอำนาจหน้าที่ระหว่างนายกเทศมนตรีกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน

2. ตารางเปรียบเทียบร่างแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
<p>มาตรา 4 เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น</p> <p>ในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา 4 เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น”</p> <p><i>ในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา</i></p>
<p>มาตรา 12 ภายใต้บังคับมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 11 การเปลี่ยนชื่อเทศบาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย</p> <p>ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่งสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้นเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี</p>	<p>มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่งสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้นเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป	นับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป”
<p>มาตรา 48 เดวิสติ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน บรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่เทศบาลตำบลใดมีทั้งนายกเทศมนตรีและกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นในเขตเทศบาลตำบลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา 5 ให้ยกเลิกมาตรา 48 เดวิสติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546</p> <p><i>มาตรา 48 เดวิสติ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน บรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</i></p> <p>ในกรณีที่เทศบาลตำบลใดมีทั้งนายกเทศมนตรีและกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นในเขตเทศบาลตำบลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>
	<p>มาตรา 6 ให้มีการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ในทุกเขตเทศบาลเมืองที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ</p>

3. ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1. กรมการปกครอง
2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้เกี่ยวข้องโดยอ้อม

1. สมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย
2. สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย
3. สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
4. สมาคมเทศบาลนครและเมือง

ผู้เกี่ยวข้องทั่วไป

ประชาชนทั่วไป

4. ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการให้มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ
สารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นใดที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง (ร่างมาตรา 3)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการให้มีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำ
ตำบล หรือสารวัตรกำนัน ในเขตเทศบาลตำบลที่ถูกยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวไปแล้ว (ร่างมาตรา 3)

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ
สารวัตรกำนัน มีอำนาจหน้าที่ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลเมือง (ร่างมาตรา 4)

4. ท่านเห็นว่าการให้มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน
ในทุกเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่บังคับ
ใช้อยู่ในปัจจุบันมีปัญหาหรือไม่อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะแก้ปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่
อย่างไร

5. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)